

Fizel Natasa
Pályaszocializációs készségfejlesztő tréningek

Fizel Natasa

**PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ TRÉNINGEK**

SZTE JGYPK
Szeged, 2013

Projektcím:
Dél-alföldi Felnőttképzési – Szakképzési Tudástár
és Tanácsadó Központ létrehozása /DAF-FSZTTK/

Pályázati azonosító:
TÁMOP-2.2.4-11/1-2012-0004

Kedvezményezett:
Szegedi Tudományegyetem

Projektidőszak:
2012.07.01–2013.12.31

E-mail: projekt@jgypk.u-szeged.hu/dft
Web: www.jgypk.hu

Lektorálta:
Dr. Nóbik Attila

Borítóterv:
Forró Lajos

ISBN 978-963-9927-71-1

© Fizel Natasa
© SZTE JGYPK

TARTALOMJEGYZÉK

1. MI A KARRIER? MI A SIKER?	7
1.1. Karrieraxiómák	8
1.2. A karrier szakaszai	9
1.3. Kompetenciák	12
1.4. Gyakorlatok – Tervezés	14
2. MOTIVÁCIÓ	15
2.1. A motiváció fajtái	15
2.2. Gyakorlatok – Mit csinálsz örömmel?	16
3. ÉNKÉP, SZEMÉLYISÉG	19
3.1. Az énkép kialakulása és működése	19
3.2. A személyiség	19
3.3. Gyakorlatok – Milyen vagy?	21
4. AZ EGYÉNI KÉPESSÉGEK	29
4.1. A képességek mérhetőik	29
4.2. Gyakorlatok – Miben vagy jó?	29
5. PÁLYA-, FOGLALKOZÁSVÁLASZTÁS	
SZOCIALIZÁCIÓ A CSALÁDBAN	51
5.1. A másodlagos szocializáció	52

5.1.1. A kortárs csoport	52
5.1.2. Az iskola	53
5.1.3. A tömegkommunikációs eszközök	53
5.2. A pályaszocializáció	54
5.3. Gyakorlatok – Mi szeretnél lenni?	55
6. FOGALOMTÁR	59
7. IRODALOMJEGYZÉK	65

1. MI A KARRIER? MI A SIKER?

Karrier?! Ez a szó ma sok fiatal számára csak egy elvont fogalom. Mi, magyarok nemzetileg is pesszimisták vagyunk, a fiatalok pedig gyakran még kilátástalanabbnak látják a helyzetüket. Örülnek, ha egyáltalán találnak munkahelyet, és gyakran ironikusan-cinikusan fordulnak e téma felé.

Az elmúlt évek alatt könyvekből, folyóiratokból, a világhálóról, és személyes tapasztalataimból összegyűjtött információk képezik a kurzusom tananyagát, aminek vázlatát szeretném most bemutatni Nektek, mintegy megismertetve Veletek a téma sokrétűségét, és némi segítséget, vagy legalábbis kezdő lökést adni a munkaerőpiacon való boldoguláshoz. Egy ilyen kiadvány keretei között nyilvánvalóan nem lehet cél a teljességre való törekvés, így igyekeztem a legfontosabb, leghasznosabb információkat kiválasztani.

Nem állítom, hogy könnyű elérni az álmainkat a munka terén, de biztosan állítom, hogy nem lehetetlen. A felkészülés, a kitartás és a hit mindenképpen elengedhetetlen.

A „karrier” francia eredetű szó, jelentései: gyors, sikeres előmenetel, érvényesülés, és életpálya.

A karrierépítés – nem tudomány. Sokkal inkább mondhatjuk azt, hogy több tudományág határmezsgyéjén elhelyezkedő művészet. Ahogy Pintér Zsolt (PINTÉR, 2004. 163.) fogalmaz „az épületek esti megvilágításánál alkalmazott technikákhoz hasonlít: bizonyos elemeket, mozzanatokot plasztikusabbá teszünk, míg másokat háttérben hagyunk, mégsem hazudunk soha.” A hallgatók ezt a megállapítást általában kételkedve fogadják, hisz ha elhallgatunk valamit,

az már majdnem olyan, mintha hazudnánk. Igen ám, de a karrier-építés folyamatában magunkat kell árucikknek tekintenünk, olyan árunak, amelyet számunkra a lehető legelőnyösebben szeretnénk értékesíteni. Tehát a reklámozott termékek promóciójához hasonlóan kell kiemelniünk azokat a tulajdonságainkat, amelyekkel kiemelkedünk a számtalan hasonló „termék” közül, amiben mi vagyunk a legjobbak, akár a fogpaszta- vagy a mosószer reklámok esetén, és kevésbé előnyös tulajdonságainkból is csak annyit kell eltitkolnunk, amennyit a reklámok is eltitkolnak.

Anthony Robbins, amerikai író így vélekedik a sikerről: „titka csupán az elhatározásban rejlik: elhatározod, mit akarsz elérni, majd napról napra kitartóan teszel is érte, még akkor is, ha úgy tűnik, hogy nem fog sikerülni.”¹

A siker három összetevőjeként, az ambíciót, a lehetőséget és az egyén képességét szokták említeni. Ha e három összetevő bármelyike is hiányzik, az egyén nem lehet sikeres.

Más megközelítésben a siker olyan, mint egy három lábú szék, amelynek az egyik lába a szakmaszeretet, a munkafeladat iránti érdeklődés, önmegvalósítás, a második a munkakörülmények, az anyagi-, és az erkölcsi megbecsülés, a harmadik pedig a kikapcsolódásra, családra fordítható idő. (PINTÉR, 2004. 88.) Tehát sikeres az, akinek mind a szakmai, mind az anyagi, mind a magánéleti elégedettség megadatik.

1.1. Karrieraxiómák

1. axióma (alapigazság): Ma már az élethosszig tartó foglalkoztatással szemben a folyamatos változásokra, újabbnál újabb kihívásokra, akár új szakmák elsajátítására kell felkészülnünk. A rendszerváltás előtt a dolgok egyszerűek és kiszámíthatóak voltak. Ma már nem számíthatunk arra, hogy a „cég” gondoskodni fog rólunk, hiszen nem tudhatjuk, vajon holnap létezni fog-e még?

¹ [HTTP://WWW.CITATUM.HU/SZERZO/ANTHONY_ROBBINS](http://www.citatum.hu/szerzo/ANTHONY_ROBBINS)

- 2. axióma:** Magunknak kell kezünkbe venni a sorsunkat, és gondoskodnunk a jövőnkéről. Ahhoz, hogy sikeresek legyünk, elsősorban árunk kell tekintenünk magunkat.
- 3. axióma:** Járjunk állandóan nyitott szemmel, vegyük észre, és használjuk ki a kínálkozó lehetőségeket.
- 4. axióma:** Keressünk egy mentort, akivel felismertetjük a tehetségünket, és hozzá köthetjük a karrierünket az övéhez. Ennek egyetlen veszélye van: ha őt elbocsátják, nagy valószínűséggel mi is repülünk. (PINTÉR, 2004. 24–26.)

1.2. A karrier szakaszai

Az egyéni karrierútról többféle megközelítés található (PINTÉR, 2004; HENCZI, 2008.), de közös bennük, hogy mindegyik alapját a Donald Super amerikai közgazdász nevéhez kötődő Life Rainbow képezi. (1. ábra)

1. ábra: Szivárvány modell (Life Rainbow)

A modell az egész életívet, életpályát próbálta átfogni, amelynek a munka csupán egy szelete. Ezek szerint életpályánk nyolc szerepből (gyerek, tanuló, szabadidős tevékenység, polgár, dolgozó, házastárs, háztartás fenntartó, szülő) épül fel. Azt, hogy ezek a szerepek hogyan valósulnak meg, külső és belső tényezők együttesen határozzák meg. A külső tényezők közé a szocio-ökonómiai környezetünk, belső tényezők közé attitűdjeink, érdeklődéseink, képességeink stb. tartoznak. Ahogy az életkorunk változik, úgy természetesen az egyes szerepek jelentősége is változik. Az, hogy mennyire vagyunk elégedettek az életünkkel, döntően attól függ, hogy ebből a nyolcból hány szerepünk van egyszerre, és hogyan, milyen szinten sikerül betöltenünk azokat.²

Az alábbiakban a karrierút szakaszolását a magyar valósághoz igazítva, és néhány további szemponttal kiegészítve mutatom be:

16–18 éves kor:

Az első karrierdöntések időszaka. Ebben a korban a fiataloknak már van valamilyen elképzelésük a jövőbeli céljaikkal kapcsolatban. Legalábbis tudják, hogy a középiskola befejezése után továbbtanulni vagy dolgozni akarnak-e, esetleg saját vállalkozásba kezdenek.

18–24 éves kor:

A következmények nélküli újrakezdés kora. Ez az időszak az, amikor a fiatal még viszonylag következmények nélkül megváltoztathatja a korábbi döntését, és pl. mégis továbbtanulhat vagy iskolát válthat, esetleg félbehagyja a tanulmányait vagy más szakmában helyezkedhet el.

Az önéletrajzban azonban már ebben a korai időszakban sem mutat jól sem az iskolaváltás, sem a tanulmányok félbehagyása, így ezeket az információkat a megvilágítás máshová fókuszálásával kell majd „beárnyékolni” az önéletrajz megírásakor.

24–30 éves kor:

A kezdeti karrier kora, a mélyvíz. Nemcsak azért nehéz időszak ez a pályakezdők számára – nyilván, aki korábban kezd el dolgozni, annak egy fiatalabb életkorban következik be ez az időszak –, mert

² [HTTP://WWW.EKTF.HU/HEFOPPALYAZAT/TANSEMFEJL/SUPER_SZIVRVNYMODELLJE.HTML](http://www.ektf.hu/hefoppalyazat/tanszemfejl/super_szivrvnymodellje.html)

reggel 7 vagy 8 órára minden nap meg kell jelenni a munkahelyen, és nincs szülői felmentés, az orvossal sem írathatjuk ki magunkat olyan lazán, mint az iskolai évek alatt stb., hanem azért is, mert ez az időszak az, amikor meg kell tanulnunk dolgozni. Bele kell rázód-nunk az új rendszerbe, új emberekkel kell megismerkednünk, akik valószínűleg már hosszabb ideje ismerik egymást. Meg kell tanul-nunk a szokásokat, rituálékat, elkerülve a kellemetlen, kínos helyze-teket, ami nem könnyű feladat. Sok esetben a pályakezdő pusztán tapasztalatlansága miatt is nehezen birkózik meg az új kihívásokkal, nem beszélve azokról a feladatokról, amiket gyakran azért vele vé-geztetnek el, mert az hagyományosan a fiatalok feladata – pl. tanárok esetében a „sulibuli” felügyeletétől a kirándulások lebonyolításáig, vagy az ünnepségek betanításáig nagyon sok olyan feladat van, amit a legtöbb iskolában a fiatal tanárookra osztanak. Így lesz a mélyvíz-ből inkább mélytengeri árok a pályakezdő számára.

30–37 éves kor:

A kibontakozás kora. A legtöbb munkahelyen ebben az életkorban kap először igazi önálló feladatot, vagy vezető beosztást valaki. Persze vannak olyan területek, ahol korábban, és olyanok is ahol később következik be ez a szakasz. Ez a periódus az anyagi gyarapodás, és – a nőknél is egyre inkább – a családalapítás kora. Általában ebben az életszakaszban már mód van önálló lakás, gépkocsi megvételé-re is. Ez a kor hordozza magában a szülői lét egyik legnagyobb di-lemmáját is: a munkahelyen nagy nyomás nehezedik az emberre, ugyanakkor a gyerekek is kisgyermekkorban igénylik a legtöbb odafigyelést, törődést.

38–50 éves kor:

A pálya csúcса. Ez az időszak – bár gyakran akár 5-10 évvel is meg-nyúl – az életpálya legaktívabb szakasza. Az ember már nagyon sok tapasztalattal rendelkezik, de még elég dinamikus ahhoz, hogy új kihívásokat keressen.

50 éves kortól a nyugdíjba vonulásig:

Az elért pozíciók megtartásának ideje. Ekkor az ember már nem szívesen vált munkahelyet, és 50 éves kor felett az elhelyezkedés a megszerzett tapasztalatok ellenére is nagyon nehéz.

1.3. Kompetenciák

A „szakma-független” kulcskompetenciák olyan személyiség-jellemzők, melyek alkalmazására tipikusan szükség van a munka világában és a közösségi életvitel különböző területein. A kulcskompetenciák stimulálják az egyént az élethosszig történő tanulásra, a szociálisan értékes és eredményes karriercélok megvalósítására, a megfelelő munkahely megtalálására. A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis (egyik helyzetről a másikra átvihető), többfunkciós egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesítse és fejleszthesse, hogy be tudjon illeszkedni a társadalomba, és foglalkoztatható legyen. (HENCZI, 2008A. 29.)

A kulcskompetenciák típusai

A kulcskompetenciák csoportját azok a kompetenciák alkotják, melyek elősegítik az egyén számára, hogy:

- kompetenciakészletét az új elvárásokhoz igazítsa,
- alkalmazkodjon a változó karrierlehetőségekhez,
- a Life Long Learning (LLL) segítségével javítsa saját foglalkoztathatóságát, ill. mobilitását,
- hozzájáruljon a helyi közösségek és az egész társadalom eredményes működéséhez.

A kulcskompetenciák közé az alábbi 8 kompetenciaelemet soroljuk:

- Anyanyelvi kommunikáció,
- Idegen nyelvi kommunikáció,
- A természettudományi és a technológiai jellegű alapkompentenciák (számтан, matematika, technika/technológia)
- Digitális kompetenciák,
- A tanulás megszerettetésével, megszervezésével és szabályozásával összefüggő kompetenciák
- Interperszonális és állampolgári kompetenciák,

- Vállalkozói kompetencia,
- Kulturális tudatosságot szolgáló kompetenciák. (HENCZI, 2008A. 30–31.)

A kulcskompetenciák kategorizálása

Az eredményes életvitelhez és a társadalom megfelelő működtetéséhez szükséges kulcskompetenciák három egymással összefüggő csoportba sorolhatók:

- az önálló cselekvés
- az eszközök interaktív alkalmazása, és
- a társadalmilag heterogén csoportokban való érvényesülés (kapcsolatteremtés, együttműködés, konfliktusmegoldás.)

Az egyik legfontosabb kulcsképeség az egész életen át tartó tanulás, mint életforma felé való nyitottság. (HENCZI, 2008A. 33.)

Magyarországon általában az alábbi kompetenciaelemeket keresik:

- tanulási motiváció/tanulékonyosság (aktív részvétel a speciális ismeretet nyújtó és készségfejlesztő, esetenként kötelező képzéseken),
- flexibilitás (a változások kezelése, gondolkodás, problémamegoldás és kreativitás),
- kezdeményezőkézség,
- intellektuális képességek (figyelem, emlékezet, gondolkodás, problémamegoldás és kreativitás),
- normakövetés (lojalitás, cselekvő azonosulás a szervezeti kompetenciakövetelményekkel és teljesítményelvárásokkal),
- együttműködés (mások érdekeinek figyelembevétele, kapcsolatfelvétel és kapcsolattartás, csapatmunka),
- számítógép ismerete és kezelése,
- terhelhetőség és stressz-tűrés. (HENCZI, 2008A. 35.)

1.4. Gyakorlatok – Tervezés

Ülj le, hunyd be a szemed, és emlékezz vissza, hogy mi minden szerettél volna már lenni életedben! Elégedett vagy az életeddel? Szerinted egy másik „úton” boldogabb lennél? Mit nem szeretsz csinálni? Vezd papírra a gondolataidat!

2. MOTIVÁCIÓ

A tanulás kapcsán sokszor idézik azt az angol közmondást, mely szerint „a szomjas lovat levezetheted a folyóhoz, de inni már nem ihatsz helyette.” Szükség van arra, hogy saját magunk birtokoljuk a tanulni tudás kompetenciáját, de még ez sem elegendő.

2.1. A motiváció fajtái

A tanulási motivációkat a szakirodalmi források az alábbiak szerint csoportosítják (HENCZI, 2008B. 46.):

Tartóssága szerint a motiváció lehet:

- **Aktuális motiváció:** A tanulási folyamat adott részmozzanatában, adott időben való aktív közreműködésre való készség.
- **Tartós motiváció:** Az egész tanulási folyamatra kiterjed, mozgatórugója a tudásvágy, az örömteli tanulás.
- **Habitualis motiváció:** A téma iránti általános érdeklődés, a tanulás végcélja (végzettség, bizonyítvány, képesítés) tartja életben.

A kiváltó ok szerint a motiváció lehet:

- **Primer motiváció:** A habitualis motivációhoz hasonlóan a hajtóerő a tanulási cél,
- **Szekunder motiváció:** Ahol a téma, az oktató, személyes érintettségünk, vagy a kíváncsiság tartja életben a figyelmünket.

Az iránya szerint a motiváció lehet:

- **Belső motiváció:** A tanuló személyiségéből adódnak (tudásvágy, becsvágy, magány stb.)
- **Külső motiváció:** A fennálló kompetenciadeficit megszüntetésére, jobb anyagi helyzet elérésére irányulnak.

2.2. Gyakorlatok – Mit csinálsz örömmel?

Amikor karrier utat választunk, fontos, hogy teljes és tiszta képünk legyen magunkról. Bár hiheted azt, hogy megcsinálsz néhány tesztet amelyek segítenek választ adni arra, hogy milyen foglalkozások illenek hozzád, ez nem teljesen igaz, hiszen te ismered a legjobban önmagad! Azt is csak Te tudod, hogy a munkában mit szeretsz és mit nem. A probléma csak az, hogy ezek az információk zűrzavarosak a fejedben.

Önmagunk megismerésének egyik legjobb módja 4 kérdés megválaszolása írásban:

1. Ha nem kellene dolgoznod a megélhetésért, mit csinálnál?

.....

.....

.....

2. Ha százmillió forinthez jutnál, mihez kezdenél vele?

.....

.....

.....

3. Ha 6 hónapod lenne hátra (jó fizikai állapotban):

– mit folytatnál úgy, mint eddig?

.....

– mit hagynál abba?

.....

–mit kezdenél el, amit eddig nem tettél?

.....

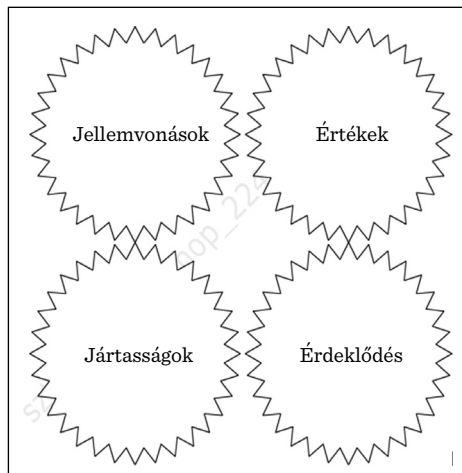
4. Lényegében, igazából mit miért tennél, vagy nem tennél?

.....

.....

Csoportosítsd a saját magadról szóló információkat négy csoportba!
(GÖNCZI, 2008. 25.)

- Jártasságok: amiket megtanultál csinálni, amire képes vagy.
- Érdeklődések: amiket szeretsz.
- Értékek: amelyek fontosak számodra.
- Jellemvonások: amilyen te vagy.

3. ÉNKÉP, SZEMÉLYISÉG

3.1. Az énkép kialakulása és működése

Az énkép azon személyiségvonások összessége, amelyeket magunknak tulajdonítunk. Két-három éves kortól kezdődően a környezet hatására fejlődik, szerveződik, és a gyerekkor végére szilárdul meg.

Az énkép 3 típusa különböztethető meg:

- a szubjektív énkép, az amit az ember saját magáról gondol,
- az ideális énkép, ami egy minta, amilyenné válni szeretne,
- az objektív énkép, ahogy mások látják.

Az önértékelés a szubjektív és az ideális énkép közötti távolságot jeleníti meg. Akinél ez a távolság kicsi, az sikerorientált lesz, akinél a távolság nagy, az pedig kudarckerülő. (DARA, 2008. 71–72.)

3.2. A személyiség

Mit jelent a személyiség, mint fogalom? „A személyiség az egyén jellemző és megkülönböztethető gondolkodási, érzelmi és viselkedési mintázata, amely meghatározza személyes stílusát és azt a módot, ahogy fizikai és társas környezetével kapcsolatba lép.” (ATKINSON – ATKINSON – SMITH – BEM – NOLEN-HOEKSEMA, 2002. 356.)

A személyiség egyedi struktúra. Genetikai, fiziológiai és tapasztalati tényezők belső, illetve egymáshoz kapcsolódó viszonyai formálják, alakítják. A személyiségjegyek azok a tulajdonságok, jellemzők,

amelyek meghatározzák, hogy ki vagy Te valójában. A személyiség jellemzésekor abból kell kiindulnunk, hogy egy – időben stabil szerkezetű – rendszerrel állunk szemben, amely a környezetével való kapcsolatában jellegzetes magatartásmódokban nyilvánul meg. Ezekből a megfigyelhető magatartásmódokból lehet következtetni a személyiség szerkezetére. Ugyanis a személyiségünk valamennyi tevékenységünkre rányomja a bélyegét, minden lépésünket meghatározza.

Legfontosabb személyiségjegyeink megismerése nagyon lényeges, egyrészt, hogy a számunkra leginkább megfelelő munkakört válasszuk, másrészt segíthet nekünk, hogy a kapcsolatépítés, majd a felvételi beszélgetés hatékonyabbá tétele érdekében sikerüljön kialakítanunk magunkról a szükséges pozitív képet és arculatot. (PINTÉR, 2004. 111–112.)

Mark Twain szerint: „Minden ember a Holdhoz hasonló; túlsó, homályos oldalát senkinek sem mutatja meg.” (Egyes embereknél a Hold sötét oldala zsebkendőnyi, másnál futballpálya nagyságú.)

Fontos, hogy ismerjük saját magunkat, ha azt szeretnénk, hogy boldoggá tegyen minket a munkánk! A motivációról korábban leírtak alapján világos: minél jobban szeretünk csinálni valamit, annál jobbak leszünk benne. Minél jobbak vagyunk valamiben, annál jobban szeretjük csinálni. Egyszerű, nem igaz?

A személyiség mérése a 20. század találmánya.

Sok modern társadalom hagyatkozik erősen az egyéni különbségekre, és különösen a kognitív és intellektuális képességek objektív

felmérésére. Az általános iskolában a gyerekeket gyakran tesztekben mutatott teljesítményük alapján sorolják tanulócsoportokba. A képességtesztek sok főiskola és egyéb, magasabb képesítést nyújtó intézmény felvételi eljárásának részét alkotják. Emellett sok iparvállalat és közhivatal is tesztpontok alapján válogat az állásokra pályázók között. (ATKINSON – ATKINSON – SMITH – BEM – NOLEN-HOEKSEMA, 2002. 349.)

A következő teszt kitöltésével megtudhatod, hogy milyen tulajdonságok jellemzőek Rád, és választ kapsz arra is, hogy milyen foglalkozások illenek leginkább Hozzád.

A tesztek Jim Barrett és Geof Williams munkája alapján készültek, ezek átdolgozott, rövidített, javított változatai. (BARRETT – WILLIAMS, 1990.)

3.3. Gyakorlatok – Milyen vagy?

Az alábbi tesztnél arra kell válaszolnod, hogy egyetértesz-e vagy sem a különböző állításokkal. Ne feledd, hogy itt nincs helyes vagy helytelen válasz! Ne időzz túl sokat egy kérdésnél, jobb ha azonnal válaszolsz! Nincs időkorlát, addig dolgozz, amíg el nem készültél! Fontos, hogy minden feladatot kitölts!

Mintafeladat

Alvás közben nagyon ritkán álmodom. | I | IGEN | NEM | G |

Az IGEN és NEM szócska két oldalán található betűvel egyelőre ne törődj, ezeket majd később megmagyarázom! Láss hozzá a kérdőív kitöltéséhez!

1. rész

1. Általában szeretek egyedül, a magam elképzelése szerint dolgozni.
| I | IGEN | NEM | G |
2. Könnyes ismerkedem új emberekkel.
| A | IGEN | NEM | P |
3. Bosszantanak azok a kis hibák, amelyeket olykor elkövetek.
| S | IGEN | NEM | F |
4. Sokszor meggondolatlanul teszek dolgokat.
| L | IGEN | NEM | C |
5. Nehezen teszem túl magam a gondjaimon.
| S | IGEN | NEM | F |
6. Könnyen rászánom magam, hogy egy nehéz feladatnak nekiüljek.
| C | IGEN | NEM | L |
7. Ha mindenkinek más a véleménye, én akkor is megmondom, amit gondolok.
| A | IGEN | NEM | P |
8. Jobban szeretem, ha más vállal vezető szerepet.
| P | IGEN | NEM | A |
9. Szeretem ugyanazt tenni, mint a barátaim.
| G | IGEN | NEM | I |
10. Mindent elkövetek, hogy ne gázoljak más ember érzéseibe.
| S | IGEN | NEM | F |
11. Szeretek odafigyelni arra, hogy pontosan végezzem a dolgom, még akkor is, ha emiatt le kell mondanom valami másról.
| C | IGEN | NEM | L |
12. Sok minden, amiről könyvekben vagy az újságban olvasok, lehangol.
| S | IGEN | NEM | F |
13. Sokszor nehezemre esik bevallani, hogy tévedtem.
| F | IGEN | NEM | S |

14. Általában úgy veszem az élet dolgait, ahogy jönnek.
| C | IGEN | NEM | L |
15. Azt hiszem, csapatban tudok a legjobban dolgozni.
| G | IGEN | NEM | I |
16. Jobban szeretek otthon lenni, mint társaságba járni.
| P | IGEN | NEM | A |
17. Nagyon érdekel a legújabb divat.
| L | IGEN | NEM | C |
18. A világ tele van fájdalommal és nyomorúsággal.
| S | IGEN | NEM | F |
19. Utálok sokáig egy helyben ülni.
| L | IGEN | NEM | C |
20. Mindig készen állok, hogy új, izgalmas dolgokat próbáljak ki.
| L | IGEN | NEM | C |
21. A legtöbb helyzetben van önbizalmam.
| F | IGEN | NEM | S |
22. Nem esem kétségbe olyan könnyen, mint a legtöbb ember.
| F | IGEN | NEM | S |
23. Bármi történjék is, a barátaim mellett állok.
| G | IGEN | NEM | I |
24. Néha izgat, hogy mit gondol rólam a többi ember.
| P | IGEN | NEM | A |
25. Majdnem mindig hozzászólok a vitához.
| A | IGEN | NEM | P |
26. Gyakran ébren fekszem, és olyan dolgokon jár az eszem, amik nem sikerültek elég jól.
| S | IGEN | NEM | F |
27. Szeretek másokat beavatni a legbelsőbb érzéseimbe.
| G | IGEN | NEM | I |

28. Nem tudom mi lenne velem a barátaim nélkül.
| G | IGEN | NEM | I |
29. Gyakran teszek valamit anélkül, hogy szólnék róla másoknak.
| I | IGEN | NEM | G |
30. Szeretem meggyőzni az embereket a magam igazáról.
| A | IGEN | NEM | R |
31. Miközben csinálok valamit, gyakran hagyom magam másfelé terelni.
| L | IGEN | NEM | C |
32. Miután valamilyen elhatározásra jutottam, gyakran változtatok a döntésemen.
| L | IGEN | NEM | C |
33. Szeretek közreműködni abban, hogy mások megismerjék egymást.
| A | IGEN | NEM | P |
34. Akkor jó egy titok birtokába jutni, ha tovább is adhatom.
| G | IGEN | NEM | I |
35. Nehezen szánom el magamat valamire, ha attól tartok, hogy ezzel valakit megbántok.
| S | IGEN | NEM | F |
36. Jobban szeretek másokat hallgatni, mint beszélni.
| R | IGEN | NEM | A |
37. Ha valakivel összevitatkozom, hamar ki is engesztelem.
| A | IGEN | NEM | P |
38. Többé-kevésbé elfogadom magam olyannak, amilyen vagyok.
| C | IGEN | NEM | L |
39. Szeretem, ha megkérdeznek, mielőtt kölcsönvesznek tőlem valamit.
| I | IGEN | NEM | G |
40. Szeretem megosztani a gondjaimat a barátaimmal.
| G | IGEN | NEM | I |

2. rész

A kérdőív második részében arra kell gondolnod, hogy mások hogyan jellemeznének Téged.

Az emberek általában azt mondják rólam:

1. társaságkedvelő	G IGEN NEM I
2. független	I IGEN NEM G
3. könnyed	C IGEN NEM L
4. hivalkodó	A IGEN NEM P
5. visszavonuló	P IGEN NEM A
6. érzelgős	S IGEN NEM F
7. alkalmazkodó	G IGEN NEM I
8. magabiztos	A IGEN NEM P
9. türelmetlen	L IGEN NEM C
10. eleven	L IGEN NEM C
11. szívélyes	A IGEN NEM P
12. nonkonformista	I IGEN NEM G
13. elvész a tömegben	G IGEN NEM I
14. érzékeny	S IGEN NEM F
15. hallgat mások véleményére	G IGEN NEM I
16. túláradó	A IGEN NEM P
17. szegénylős	P IGEN NEM A
18. barátok által befolyásolható	G IGEN NEM I
19. realista	F IGEN NEM S
20. ingerlékeny	L IGEN NEM C
21. szenvtelen	F IGEN NEM S
22. túl szerény	P IGEN NEM A
23. hirtelen haragú	L IGEN NEM C
24. lágyszívű	S IGEN NEM F
25. megbotránkoztató	L IGEN NEM C
26. a maga útját járja	I IGEN NEM G

27. nyugodt	C IGEN NEM L
28. flegma	F IGEN NEM S
29. álmodozó	S IGEN NEM F
30. mértéktartó	C IGEN NEM L
31. megáll a maga lábán	I IGEN NEM G
32. objektív	F IGEN NEM S
33. bátortalan	P IGEN NEM A
34. barátságos	A IGEN NEM P
35. higgadt	C IGEN NEM L
36. sértődékeny	S IGEN NEM F
37. békés	C IGEN NEM L
38. tárgyilagos	F IGEN NEM S
39. ideges	P IGEN NEM A
40. „magányos farkas”	I IGEN NEM G

A teszt értékelése

Az 1. és a 2. részben számold össze, hányszor karikáztad be az igen/nem szót az F betű mellett, ebből áll össze az F pontszám.

Ugyanezt kell tenned az L, az A és a G betűvel!

F pontszám:

L pontszám:

A pontszám:

G pontszám:

Az elért pontszámok személyiséged bizonyos aspektusát értékelik. Ezeket a részeket különálló egésként kell kezelned, mivel ezek önálló részei a személyiségednek, amelyekre külön-külön is támaszkodhatsz.

Pl. az F skála esetében a skála két végpontja jelenti az érzékenység-tárgyszerűség maximumát. Amelyik maximumértékhez közelebb esik a pontszámod, az annál az értéknél szereplő foglalkozások javasoltak számodra, és a skála ellenkező végénél felsorolt foglalkozások ellenjavalltak.

F skála

S	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	F
érzékeny																					tárgyszerű
alkotó művész																					üggyvéd
szépíró																					operatőr
táncművész																					pénzügyőr
virágkertész																					búvár
zeneterapeuta																					ingatlanügynök
bölcsődei gondozó																					műszerész
színi beszédtanár																					börtönfelügyelő
tanár																					rendszerelemző
állatorvosi asszisztens																					gépésztechnikus
kirakatrendező																					forgalomirányító

L skála

C	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	L
nyugodt																					élénk
adminisztrátor																					reklámfőnök
mentős tiszt																					csapos
művészetterapeuta																					konferenciaszervező
orvos																					táncművész
műszaki rajzoló																					demonstrátor
ergonómus																					kereskedő
tűzoltó																					öltöztető
őr																					fodrászmester
könyvtáros																					piackutató
elektroműszerész																					masszőr
csontkovács																					modell
rendőrtiszt																					PR vezető
restaurátor																					bolti eladó
természettudós																					kirakatrendező
sebész																					

A skála

P	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	A
passzív																					agresszív
bakteriológus																					színész

P	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20	A
könyvkötő		bankigazgató
programozó		kozmetikus
szabó		tőzsdeügynök
dietetikus		klubvezető
vésnök		futár
vadór		szerkesztő
kertész		külkereskedő
aranyműves		stylist
történész		szállodaigazgató
könyvillusztrátor		cégképviselő
világítótorony-őr		adóbehajtó
képkeretező		könyvkiadó
fazekas		riporter
korrektor		drámatanár
raktáros		

G skála

I	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20	G
független		csapatmunkás
baleseti helyszínelő		légiutas-kísérő
archeológus		becsüs
építész		pénztáros
bíró		klubvezető
könyvkötő		szociális gondozó
kalauz		tűzoltó
kereskedő		baby-sitter
pedikűrös		HR manager
futár		masszőr
kézműves mester		játékvezető
fogorvos		adóbehajtó
tolmács		gyógytornász
kritikus		matróz
fényképész		katona
nyomdász		ifjúságsegítő
mozdonyvezető		
író		

4. AZ EGYÉNI KÉPESSÉGEK

Képességeink tulajdonképpen a rejtett természetes adottságaink, tapasztalataink és elért eredményeink összessége.

Az ember általában eleget tud az eredményeiről, szakképzettségéről, gyakorlati tapasztalatairól, így bizonyára Te is megtapasztaltad már, melyek voltak a legkönnyebb, és legnehezebb feladatok, amivel szembetaláltad magad.

Valószínűsíthető, hogy eredményesebbek leszünk, ha a legjobb képességeinket érvényesítjük minél teljesebben ahelyett, hogy a kevésbé erős pontjainkra támaszkodnánk. Így a legkisebb erőfelfejtással a legjobb eredményt érjük majd el. A karrier tekintetében ez annyit jelent, hogy feltehetően gyorsabban és tovább jutunk, mint ha folyamatos képzéssel próbáljuk szinten tartani magunkat.

4.1. A képességek mérhetőek

A képességvizsgáló tesztek abba a típusba tartoznak, amikor megadott időhatáron belül kell teljesítenünk bizonyos számú feladatot. Ha korlátlan idő állna rendelkezésre, bizonyára a legtöbb kérdésre helyesen tudnánk válaszolni, de nem győződhetnénk meg arról, hogy melyik gondolatmenet volt a legkönnyebb a számodra. Ezért szigorúnak kell lennünk magunkhoz, már ami az időkorlátokat illeti.

4.2. Gyakorlatok – Miben vagy jó?

Minden teszt 10 perces blokkokra oszlik, a precizitási teszt két 5-5 perces részből áll. Minden feladatsor előtt gyakorlófeladatokat

találsz! Győződj meg róla, hogy érted-e a feladatokat, mielőtt hozzá-
kezdesz a teszt megoldásához, a mintafeladat megoldását az oldal
alján találod!

A verbális gondolkodás

Minden kérdésre négy lehetséges válasz van. Karikázd be a megfelelőt!

Mintafeladatok

1. A fiú és a férfi úgy viszonyul, mint a lány és az
a) elefánt b) gyerek c) nő d) ló
2. A szikla jelentése
a) kő b) hegy c) tekercs d) víz
3. Az észak ellentéte a
a) dél b) kelet c) hideg d) forró

Nézz a következő oldalra, és kezd el a teszt kitöltését! Tíz perc
áll rendelkezésedre, hogy minél több feladatot megoldj, a teszt
41 kérdésből áll.)

(Helyes válaszok: 1c, 2a, 3a)

1. Az óceán és a tavacska úgy viszonyul, mint a mély és a
a) sekély b) kút c) tenger d) tó
2. A korán ellentéte az
a) este b) késő c) elhalaszt d) reggeli
3. A férfi férfias, a nő
a) leleményes b) hölgy c) lány d) nőies
4. Mit jelent a fagyott?
a) enyvezett b) folyékony c) szilárd d) víz
5. A kör és a gömb úgy viszonyul, mint a négyzet és a
a) labda b) kocka c) sokszög d) háromszög
6. A szárazföldi hadsereg és a szárazföld úgy viszonyul, mint a hadi-
tengerészet és a
a) tenger b) hegyek c) hajók d) légierő
7. A porció jelentése
a) egész b) rész c) csipetnyi d) semmi
8. A zokni és a láb úgy viszonyul, mint a kalap és a
a) pánt b) haj c) fej d) arc
9. A magányos jelentése
a) tömeg b) gyémánt c) partner d) egyedüli
10. A bölcs és a buta úgy viszonyul mint a hiú és a
a) szerény b) csinos c) öntelt d) büszke
11. A dinamikus ellentéte az
a) elektromos b) lassú c) mozdulatlan d) ellenálló
12. A ló és a lovas úgy viszonyul, mint az autó és a
a) jármű b) komornyik c) szekér d) sofőr
13. A hozzájárul ellentéte a
a) ügyetlen b) akadály c) megszüntet d) tiltakozik
14. Mit jelent a vita?
a) kommentár b) beszélgetés c) szópárbaj d) alkotás

15. Melyik a harmadik az ábécé szerint?
a) Széchenyi b) Széchényi c) Szécsényi d) Széchy
16. A mondat és a bekezdés úgy viszonyul, mint a szó és a
a) betű b) mondat c) bekezdés d) kifejezés
17. Melyik nem illik a sorba?
a) beszéd b) végszó c) szöveg d) lézengés
18. A sas és a veréb úgy viszonyul, mint a farkaskutya és a
a) pincsi b) vizsla c) róka d) bernát-hegyi
19. Melyik nem illik a sorba?
a) szótó b) vonatkozó névmás c) népszerűsítő
d) képzett szó
20. A TEST szónak melyik az utolsó előtti betűje?
a) T b) E c) S d) T
21. Mi a turbina jelentése?
a) hal b) motor c) torony d) húr
22. A tőke és a kamat úgy viszonyul, mint a munka és az
a) munkás b) munkabér c) munkáltató d) termelőeszköz
23. A soha és a néha úgy viszonyul, mint a mindig és az
a) olykor b) rendszerint c) gyakran d) mindenkor
24. A bizonyosság ellentéte a
a) helyesség b) pontosság c) kétség d) végtelen
25. Melyik nem illik a sorba?
a) magvas b) tömör c) mérges d) kurta
26. A csap és a szeg úgy viszonyul, mint a horog és a
a) csavar b) kapocs c) ajtónyílás d) fű
27. Melyik nem illik a sorba?
a) zár b) rakpart c) hajócsölöp d) horgony
28. Az öröklés és a környezet úgy viszonyul, mint a természet és a
a) nevelés b) származás c) egészség d) állat

29. Mit jelent a konstrukció?
a) építmény b) betegség c) hajóépítő d) végrehajtó
30. A hüvely és a kard úgy viszonyul, mint a nyíl és a
a) turnákulum b) tok c) húr d) tegez
31. A toll és a madár úgy viszonyul, mint a kerítés és a
a) tanya b) cölöp c) sövény d) raktár
32. A kolerikus ellentéte a
a) szembeszökő b) hivalkodó
c) ingerlékeny d) flegmatikus
33. Az ápolónő és az orvos úgy viszonyul, mint a titkárnő és a
a) fogorvos b) írógép c) igazgató d) íróasztal
34. Melyik nem illik a sorba?
a) házasság b) felbontás c) válás d) különélés
35. Melyik nem illik a sorba?
a) nyomon követés b) hajtóvadászat
c) szaglászás d) vadles
36. A színezés és a fehérités úgy viszonyul, mint a pirosítás és az
a) arcpír b) rózsaszín c) hígítás d) sápadtság
37. A korlátozott ellentéte a
a) bőséges b) bőbeszédű c) aprólékos d) szilánkos
38. Melyik nem illik a sorba?
a) hab b) pép c) buborék d) hullámtajték
39. A célirányos és a kanyargó úgy viszonyul, mint a hallgató és a
a) tette kész b) egyenes c) hajlított d) köntörfalazó
40. A hol és a terem úgy viszonyul, mint a mikor és az
a) állás b) idő c) hamarosan d) hogyan
41. Melyik nem illik a sorba?
a) áll b) vegetál c) dominál d) létezik

VÉGE

A numerikus gondolkodás

A teszt olyan számokból áll, amelyek számsorokat alkotnak. Meg kell állapítanod a számok közötti összefüggést, és ennek alapján kiválasztanod a soron következőt a megadott négy számból! Karikázd be a megfelelőt!

Mintafeladatok

1. 12 10 8 6 4	a) 6	b) 7	c) 5	d) 10
2. 3 4 6 9 13	a) 15	b) 18	c) 17	d) 20
3. 729 243 81 27 9	a) 3	b) 4,5	c) 6	d) -18

Nézz a következő oldalra, és kezd el a teszt kitöltését! Tíz perc áll rendelkezésedre, hogy minél több feladatot megoldj, a teszt 21 számsorból áll.)

(Helyes válaszok: 1b, 2b, 3a)

1. 1 3 5 7 9 a) 8 b) 11 c) 12 d) 13
2. $1/2$ 1 2 4 8 a) 12 b) 24 c) 16 d) 18
3. 3 5 8 12 17 a) 25 b) 26 c) 22 d) 23
4. 2 2 4 6 10 a) 14 b) 10 c) 20 d) 16
5. 4 8 16 32 64 a) 96 b) 100 c) 128 d) 112
6. 81 27 9 3 1 a) $1/2$ b) 1 c) $1/3$ d) $1/6$
7. 0,1 0,3 0,5 0,7 0,9 a) 1,1 b) 0,11 c) 11 d) 0,011
8. 1 4 9 16 25 a) 32 b) 36 c) 48 d) 49
9. 5 9 17 33 65 a) 101 b) 108 c) 143 d) 129
10. 0 3 8 15 24 a) 36 b) 30 c) 35 d) 31
11. 1 8 27 64 125 a) 250 b) 216 c) 185 d) 196
12. 5 7 11 17 25 a) 35 b) 27 c) 31 d) 39
13. 4 5 7 11 19 a) 33 b) 27 c) 37 d) 35
14. 0 3 2 5 4 a) 8 b) 7 c) 9 d) 6
15. 0 8 8 16 24 a) 40 b) 24 c) 32 d) 48
16. 2 5 11 23 47 a) 80 b) 95 c) 92 d) 101
17. 10 25 12 30 14 a) 16 b) 50 c) 24 d) 35
18. 3 9 6 15 9 a) 8 b) 15 c) 12 d) 21
19. 50 40 100 90 150 a) 200 b) 180 c) 140 d) 300
20. 2 4 4 16 16 a) 32 b) 64 c) 24 d) 196
21. 15 9 24 33 57 a) 80 b) 90 c) 89 d) 48

VÉGE

Precizitási készség

A teszt két részből áll. Mindkét rész öt-öt percet vesz igénybe. Az első rész egyszerű számtani műveletekből áll. A második részben adva van három név, és meg kell állapítani, hogy a magyar ábécérend szabályai szerint melyik az első a sorban.

Mintafeladatok

1. $26+9=$
2. $35-12=$
3. $74\times 7=$
4. a) Taylor b) Tailor c) Townsend
5. a) Deader b) Dreader c) Dader
6. a) Wisp b) Willow c) Wilter

Lapozz a következő oldalra, és kezd el a teszt kitöltését! Öt perc áll rendelkezésedre a számoláshoz. Amikor letelt az idő, kezd el a második részt, erre is öt perced lesz. Számolási műveletből 35, ábécérendes feladatból 70 db van.

(Helyes válaszok: 1. 35, 2. 23, 3. 518, 4.b, 5.c, 6.b)

1. rész

1. $24+5=$
2. $71+9=$
3. $35+69=$
4. $45+62=$
5. $15+19+23=$
6. $26\times 6=$
7. $37+48+35=$
8. $49\times 8=$
9. $64+57+62=$
10. $48-13=$
11. $127-98=$
12. $35\times 9=$
13. $364/7=$
14. $28+364+479=$
15. $369/3=$
16. $67+12=$
17. $47\times 5=$
18. $249-158=$
19. $584/8=$
20. $6016-739=$
21. $279+686+755=$
22. $135-36=$
23. $37\times 9=$
24. $1452/12=$
25. $924-536=$
26. $612+387=$
27. $26+15+83=$
28. $23+83=$
29. $24\times 8=$

30. $916-158=$
31. $54+36=$
32. $67+29=$
33. $217-138=$
34. $43\times 11=$
35. $3528/6=$

2. rész

1. a) Able	b) Abel	c) Abbel
2. a)Tango	b) Tanker	c) Tabber
3. a) Swift	b) Switch	c) Stuck
4. a) Dean	b) Deal	c) Drift
5. a) Frant	b) French	c) Freak
6. a) Tranter	b) Truck	c) Tramper
7. a) Grant	b) Gant	c) Great
8. a) Willis	b) Wiltshire	c) Wilter
9. a) Simons	b) Simkins	c) Simmons
10. a) Stanley	b) Sturdy	c) Straemer
11. a) Foster	b) Forster	c) Fortnum
12. a) Yarrow	b) Yaught	c) Yammer
13. a) Pear	b) Pearce	c) Pearson
14. a) Burch	b) Birch	c) Brunch
15. a) Fox	b) Fotse	c) Foray
16. a) Hamilton	b) Harding	c) Hammer
17. a) Gough	b) Guntler	c) Goff
18. a) Pear	b) Peirs	c) Pedlar
19. a) Brown	b) Browne	c) Browny
20. a) Milton	b) Miller	c) Milstone
21. a) Delafield	b) Deldafield	c) Delderfield
22. a) Johnson	b) Johnston	c) Johnston

23. a) Jackron	b) Jackson	c) Jackman
24. a) Phillips	b) Philips	c) Phillippes
25. a) Crow	b) Crout	c) Crove
26. a) Mackie	b) Mackensie	c) Macky
27. a) Young	b) Younger	c) Youngest
28. a) Crispin	b) Crist	c) Crump
29. a) Wober	b) Waller	c) Walters
30. a) Katz	b) Katin	c) Kaarl
31. a) Davis	b) Davies	c) Davit
32. a) Mordecai	b) Morden	c) Mortimer
33. a) Butler	b) Bower	c) Butcher
34. a) Stratford	b) Stafford	c) Strafford
35. a) Wallis	b) Wallace	c) Warris
36. a) Pearson	b) Pearston	c) Pearstron
37. a) Rhostra	b) Rodda	c) Rhonda
38. a) Tailor	b) Taylor	c) Tail
39. a) Carter	b) Carver	c) Carstair
40. a) Zuiler	b) Zweger	c) Zueeter
41. a) Stanine	b) Stanton	c) Stanned
42. a) Able	b) Abel	c) Abbot
43. a) Travers	b) Traverse	c) Travart
44. a) Quintcy	b) Quinton	c) Quintel
45. a) Gromner	b) Grommer	c) Gronner
46. a) Rabbis	b) Rabbes	c) Rabast
47. a) Norving	b) Norway	c) Norwyn
48. a) Wrighton	b) Whiton	c) Whitton
49. a) Crabbes	b) Crates	c) Crabs
50. a) Zeron	b) Zero	c) Zerox
51. a) Cane	b) Caine	c) Cayne
52. a) Rushton	b) Tushton	c) Riston

53. a) Noord b) Nourd c) Nord
54. a) Sarid b) Sarit c) Sarip
55. a) Constable b) Constabulary c) Constible
56. a) Farrington b) Faringone c) Farrington
57. a) Gribble b) Grimble c) Gristle
58. a) Saul b) Tall c) Paul
59. a) Yacht b) Yapped c) Yaed
60. a) Lines b) Lyes c) Linde
61. a) Rapport b) Robot c) Redditch
62. a) Clore b) Clare c) Clair
63. a) Zeus b) Zude c) Zoo
64. a) Bable b) Able c) Abbot
65. a) Right b) Plight c) Sight
66. a) Carryon b) Carrion c) Clarion
67. a) Wavey b) Wacey c) Wackey
68. a) Ingrid b) Ingret c) Ingreed
69. a) Derry b) Derron c) Derret
70. a) Querible b) Queastor c) Quest

VÉGE

Az elemzőkészség

Minden feladat információkat tartalmaz, ezen információk alapján kell a kérdésekre válaszolnod!

Mintafeladatok

1. Jóska és Pali szeret ugrándozeni. Enikő és Jóska szemüveges. Ki az, aki eltörheti a szemüvegét ugrándozás közben?
a) Jóska b) Pali c) Enikő

2. A kiemelt állítás négy tényt tartalmaz. Neked kell kiválasztanod azt a két tényt, amely az állítást igazgá teszi! (Csak akkor fogadható el helyesnek a válasz, ha mindkét állítást jól karikázod be!)

Felcsút északra esik Alcsúttól.

- a) Alcsút délre esik Kerekcsúttól.
- b) Felcsút északra esik Köröscsúttól.
- c) Köröscsút délre esik Kerekcsúttól.
- d) Kerekcsút délre esik Felcsúttól.

Lapozz a következő oldalra, és kezd el a teszt kitöltését! Tíz perc áll rendelkezésedre, hogy minél több feladatot megoldj, a teszt 31 kérdésből áll.)

(Helyes válaszok: 1a, 2ad)

Albereg nagyobb mint Felbereg. Újbereg nagyobb mint Albereg.

1. Melyik város a legnagyobb?

- a) Albereg b) Felbereg c) Újbereg

Zsani és Jancsi szőkek. Bori és Reni fekete hajúak. Zsani és Reni magasak.

2. Ki az, aki szőke és magas?

- a) Zsani b) Jancsi c) Bori d) Reni

3. Ki az, aki magas és fekete hajú?

- a) Zsani b) Jancsi c) Bori d) Reni

Matyi üveggolyókkal játszik.

4. a) Nyaranként Matyi benne van az üveggolyócsapatban.

b) Matyi a játszótéren van.

c) Nyáron a játszótéren szoktak üveggolyózni.

d) A játszótéren minden diák üveggolyózik.

Áron gyorsabban úszik, mint Tamás.

5. a) Ede úszóbajnok.

b) Áron tovább tud úszni, mint Ede.

c) Áron olyan gyorsan úszik, mint Ede.

d) Ede gyorsabban úszik, mint Tamás.

Janka, Mira, Eszter és Anett ebben a sorrendben ülnek egymás mellett balról jobbra. Janka helyet cserél Eszterrel, majd Eszter cserél helyet Mirával.

6. Ki ül a sor jobb szélén?

- a) Janka b) Mira c) Eszter d) Anett

7. Ki ül Esztertől balra?

- a) Janka b) Mira c) Anett

Egy baráti társaság egy házban lakik, ahol minden emelet egy lakás. Tóni a Niki lakása alatti lakásban lakik, Miki pedig a Béláé fölöttiben.

Béla és Tóni egy lakásban él. Imre Niki alatt két szinttel, Zsanett Tóniék alatt lakik. András a legfelső emeletet foglalja el.

8. Kik laknak a legalsó lakásban?

- a) András b) Niki c) Tóni d) Imre
e) Miki f) Béla g) Zsanett

9. Kik élnek egy lakásban?

- a) András és Zsanett b) Miki és Niki
c) Tóni és Imre d) Zsanett és Tóni

Az osztály tagjai közül többen színházbérletet nyertek.

10. a) Az egész évfolyam jutalomdíjban részesült.

b) Néhányan, akik színházbérletet nyertek, kitűzött is kaptak.

c) A jutalomdíj színházbérlet volt.

d) Mindenki, aki kitűzött kapott az osztály tagja.

Gyöngyi 8 éves és feleannyi idő, mint a testvére, Feri. Bálint két évvel fiatalabb, mint Gyöngyi és ugyanannyi évvel idősebb, mint Magdi.

11. Ki a legidősebb?

- a) Gyöngyi b) Feri c) Bálint d) Magdi

12. Ki a legfiatalabb?

- a) Gyöngyi b) Feri c) Bálint d) Magdi

13. Magdi hány éves?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6 g) 7 h) 8 i) 9

14. Bálint hány évvel fiatalabb, mint Feri?

- a) 4 b) 6 c) 7 d) 8 e) 9 f) 10 g) 12

Öt autó versenyzett egymással. A Renault lehozta az Opelt, de nem tudta megelőzni a Fordot. A Hondának nem sikerült a Mazda elé kerülnie, de megelőzte a Fordot.

15. Melyik kocsi futott be utolsónak?

- a) Renault b) Opel c) Ford d) Honda e) Mazda

16. Melyik autó lett a harmadik?

- a) Renault b) Opel c) Ford d) Honda e) Mazda

Peti tud zongorázni, de nem tud fuvolázni. Kati tud zongorázni és fuvolázni, Béla tud csellózni, de nem zongorázik. Zsóka játszik fuvolán, de nem csellózik.

17. Ha mindegyik gyerek a háromféle hangszerből kettőn játszik, ki az, aki ugyanazon a két hangszeren játszik, mint Kati?

- a) Peti b) Béla c) Zsóka

Egy házaspár motorral utazott Szegedről Győrbe. Nem sokkal azután, hogy elhagyták Kecskemétet, megálltak Inárcsnál egy kávéra, ami az egész út felénél volt.

18. Melyik a leghosszabb távolság?

- a) Szegedtől Kecskemétig
b) Kecskeméttől Győrig
c) Inárcstól Győrig
d) Kecskeméttől Inárcsig

Ötven vizsgázó vágott neki a vizsgának.

19. a) Húsz vizsgázó a kérdéseknek kevesebb, mint a felére tudott válaszolni.

- b) Tízen megbuktak a vizsgán.
c) A felénél több kérdésre harminc vizsgázó tudott válaszolni.
d) Negyvenen sikeresen levizgáztak.

Rohan északkeletre esik Gondortól.

20. a) Rohan két napi járásra északra van Mordortól.

- b) Mordor két napi járásra nyugatra van Gondortól.
c) Gondor két napi járásra nyugatra van Mordortól.
d) Gondor délkeletre esik Rohantól.

A január csapadékosabb volt, mint a február, de naposabb, mint március.

21. Melyik hónap volt a legcsapadékosabb?

- a) január b) február c) március

Ma kedd van.

22. a) Ebben az évben június első napja szerdára esett.
b) Három nappal ezelőtt szombat volt.
c) Ma június 21-e van.
d) Tavaly június 22-e keddre esett.

Egy három szintes panzióban 6 család lakik. Az apartmanok úgy vannak megszámozva, hogy a páratlan ajtók jobbra, a páros ajtók balra esnek. Az 1. és 2. számú apartman a földszinten, a 3. és 4. számú az első emeleten, az 5. és 6. számú a második emeleten van. A Gombos család ajtaja jobbra esik, és az apartmannak van alsó és felső szomszédja is.

23. Melyik apartmanban nyaral a Gombos család?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5 f) 6

Tóthék egy páros számozású apartmanban laknak, alattuk pedig Nagyék. Az Asztalos család Tóthékkal szemben lakik. Gálfiék és Németék pedig olyan családok alatti apartmanban nyaralnak, akiknek a vezetékneve az övékétől eltérő betűvel kezdődik.

24. Hol laknak Gálfiék?

- a) 1. b) 2. c) 3. d) 4. e) 5. f) 6. szám alatt

25. Melyik család lakik szemben Nagyékkal?

- a) Tóthék b) Asztalosék c) Gombosék
d) Gálfiék e) Németék

26. Kik laknak Németék felett?

- a) Tóthék b) Asztalosék c) Gombosék
d) Gálfiék e) Nagyék

27. Ki lakik az 1. számú apartmanban?

- a) Tóthék b) Asztalosék c) Gombosék
d) Gálfiék e) Nagyék f) Németék

28. Kik nyaralnak a 6. számú apartmanban?

- a) Tóthék b) Asztalosék c) Gombosék
d) Gálfiék e) Nagyék f) Németék

Hegyi Pál és felesége, Mónika, valamint egyik ikerlányuk az Alkotmány u. és a Népdal utca sarkán laknak. Van két fiuk is (Jácint és Gyula), akik a jobb és baloldali szomszéd házban laknak. Jácint felesége Anita, és ők a Népdal utcában laknak. Zsanettnak ugyanaz a keresztnéve, mint annak a sógornőjének, aki most is a szüleivel él. Sarolta elvált Danitól, de rendszeresen meglátogatja fivérét és annak két lányát az Alkotmány utcában. A szűk család minden tagja szóba került már.

29. Ki lakik az Alkotmány utcában?

- a) Dani és Sarolta
- b) Gyula és Sarolta
- c) Gyula és Zsanett
- d) Zsanett és Jácint

30. Ki lakik Hegyi Pállal és feleségével?

- a) Mónika
- b) Anita
- c) Zsanett
- d) Sarolta

31. Kik az ikerk?

- a) Mónika és Zsanett
- b) Zsanett és Sarolta
- c) Anita és Sarolta
- d) Anita és Mónika

VÉGE

Javítókulcs

A verbális gondolkodás

1. a 2. b 3. d 4. c 5. b 6. a 7. b 8. c
9. d 10. a 11. c 12. d 13. d 14. c 15. d 16. b
17. d 18. a 19. c 20. c 21. b 22. b 23. c 24. c
25. c 26. b 27. a 28. a 29. a 30. d 31. a 32. d
33. c 34. a 35. d 36. d 37. a 38. b 39. a 40. c
41. c

30 pont vagy magasabb A

26–29 pont B

23–25 pont C

19–22 pont D

15–18 pont E

14 pont vagy alacsonyabb F

Eredményem:

Numerikus gondolkodás

1. b 2. c 3. d 4. d 5. c 6. c 7. a 8. b
9. d 10. c 11. b 12. a 13. d 14. b 15. a 16. b
17. d 18. d 19. c 20. d 21. b

17 pont vagy magasabb A

13–16 pont B

11–12 pont C

8–10 pont D

4–7 pont E

3 pont vagy alacsonyabb F

Eredményem:

Precizitási készség

1. rész

1. 29 2. 80 3. 104 4. 107 5. 57 6. 156 7. 120
8. 392 9. 183 10. 35 11. 29 12. 315 13. 52 14. 871
15. 123 16. 79 17. 235 18. 91 19. 73 20. 52777 21. 1720
22. 99 23. 333 24. 121 25. 388 26. 225 27. 124 28. 106
29. 192 30. 758 31. 90 32. 96 33. 79 34. 473 35. 588

2. rész

1. c 2. c 3. c 4. b 5. a 6. c 7. b 8. a
9. b 10. a 11. b 12. c 13. a 14. b 15. c 16. a
17. c 18. a 19. a 20. b 21. a 22. a 23. c 24. b
25. b 26. b 27. a 28. a 29. b 30. c 31. b 32. a
33. c 34. b 35. b 36. a 37. c 38. c 39. c 40. c
41. a 42. c 43. c 44. a 45. b 46. c 47. a 48. b
49. a 50. b 51. b 52. c 53. a 54. a 55. b 56. b
57. a 58. c 59. a 60. c 61. a 62. c 63. a 64. c
65. b 66. b 67. b 68. c 69. c 70. b

Add össze az 1. és a 2. rész pontszámát!

74 pont vagy magasabb A
66–73 pont B
53–65 pont C
40–52 pont D
32–39 pont E
31 pont vagy kevesebb F

Eredményem:

Elemzőkészség

1. c 2. a 3. d 4. b, d 5. c, d 6. d 7. b 8. d, g
9. b 10. b, d 11. b 12. d 13. d 14. f 15. b 16. c
17. c 18. b 19. b, d 20. a, c 21. c 22. a, c 23. c 24. b
25. c 26. c 27. d 28. a 29. c 30. c 31. b

23 pont vagy több	A
20–22 pont	B
16–19 pont	C
11–15 pont	D
8–10 pont	E
7 pont vagy kevesebb	F

Eredményem:

A tesztek eredményei alapján fogalmat alkothatsz képességeid általános színvonaláról és kiderül, hogy melyek azok a készségeid, amikben különösen erős vagy gyenge vagy.

Bővebben az egyes készségekről:

Verbális készség

Akinek ez a tulajdonság az erőssége, az jól bánik a szavakkal. Ez gyakran irodalmi munkássághoz vezethet, de igen fontos adottság azokon a pályákon is, ahol fontos a megfelelő szavak megtalálása a megfelelő pillanatban. A szó lehet írott vagy kimondott, és elengedhetetlen a tudományos kutatói pályán.

A verbális készség legszembetűnőbben az írói pályán mutatkozik meg, valamint a szerkesztő, a költő, a kereskedelmi ügynök, a tanár, a nyelvész, a személyzeti vezető munkájában.

Numerikus készség

Ez a készség hasonló, de nem ugyanaz, mint a matematikai érzék. Jellemzője, hogy egy ember képes „számokban gondolkozni”. Kevés olyan foglalkozás létezik, ahol ez az adottság önmagában elegendő. Többnyire más képességekkel együtt alkalmazható. A numerikus készség elengedhetetlen a könyvvizsgáló, a bérszámfejtő, a bankpénztáros munkájában, és a pénzügyi területek többségén.

Precizitási készség

Az a készség, amivel az ember gyorsan és igen pontosan tud elvégezni rutinszerű feladatokat. Ez azon kevés készségek egyike, ami gyakorlással látványosan fejleszthető. De a teszt eredménye irányadó

lehet a tekintetben, hogy számodra mennyire „könnyű” ez a feladat, összevetve másféle munkákkal.

Különösen hasznos ez a készség az olyan irodai munkában, mint amilyen a nyilvántartás, gépelés, számítógép-kezelés. Hasonlóképpen fontos olyan területen, mint a minőség-ellenőrzés.

Elemzőkészség

Ennek az adottságnak a segítségével ismerjük fel a tények közötti logikai összefüggéseket, és a látszólag kaotikus információkat logikus rendbe tudjuk tenni. Az elemzőkészség gyors észjárással, a tényekhez való ragaszkodással párosul. E képesség birtokában jó problémamegoldók és gondolatteremtők lehetünk.

Gyakran jár együtt ez az adottság olyan tulajdonságokkal, amik meghatározhatják az irányt, merre menjünk tovább, hogy jól használhassuk elemzőkészségünket. Különösen a programozó, a tudományos kutató veszi igénybe ezt a tulajdonságát.

5. PÁLYA-, FOGLALKOZÁSVÁLASZTÁS SZOCIALIZÁCIÓ A CSALÁDBAN

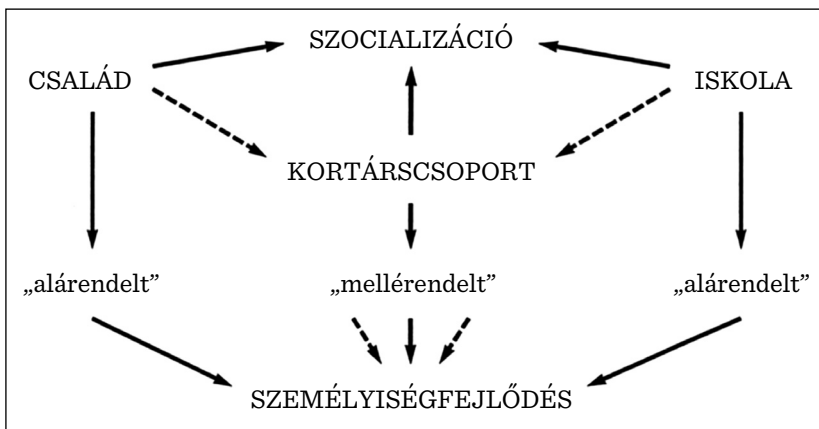
Azokat a csoportokat vagy társadalmi helyzeteket, amelyekben a szocializáció alapvető folyamatai végbemennek, szocializációs közegeknek nevezhetjük. A csecsemő szocializálása minden kultúrában elsősorban a család feladata. Az egyén életének későbbi szakaszaiban azonban más szocializációs közegek is szerepet játszanak. (2. ábra)

Mivel a családrendszerek hallatlanul változatosak, a csecsemő kapcsolati köre korántsem azonos minden kultúrában. Normális esetben mindenhol az anya a legfontosabb személy a gyermek korai éveiben.

A modern társadalmakban a korai szocializáció többnyire szűk családi körben történik. Egy átlagos gyerek élete első éveit olyan családban tölti, amelyet csak a szülők és rajta kívül még egy vagy két gyerek alkot. Sok más kultúrában ezzel szemben a nagynénik, nagybácsik és unokák is ugyanannak a háztartásnak a tagjai, és részt vesznek még a legfiatalabb csecsemők gondozásában is.

Ma a családos nők jelentős része a háztartáson kívül is vállal munkát, és sokan a gyermek születése után viszonylag hamar visszamennek munkahelyükre pénzt keresni. A gyermek szocializációs környezete gyakran rendkívül előnytelen. Mindezzel együtt normális esetben a család a szocializáció folyamatának legfontosabb közege az újszülött kortól a serdülőkorig, sőt azon túl is – abban a fejlődési láncolatban, amely összekapcsolja a nemzedékeket.

A modern nyugati társadalmakban a társadalmi pozíciót nem jelöli ki ily módon a születés. Ennek ellenére itt is jelentős mértékben befolyásolja a szocializációs mintákat az, hogy a család milyen környéken él, és milyen társadalmi osztályhoz tartozik. A gyerekek a szüleikre vagy az őket körülvevő közösség tagjaira jellemző viselkedésformákat veszik át. (GIDDENS, 2002. 101–102.)

2. ábra: A szocializáció folyamata

5.1. A másodlagos szocializáció

5.1.1. A kortárs csoport

A szocializációs folyamat egyik közege a kortárs csoport, amely hasonló korú gyerekek baráti közössége. Kevésbé egyértelmű – különösen a nyugati társadalmakban –, hogy milyen fontosak a kortárs csoportok. A gyerekek négy-öt éves kor fölött idejük jó részét azonos korú barátaik társaságában töltik. A kortárs kapcsolatok inkább a kölcsönös egyetértésen alapulnak, nem pedig a gyermek családon belüli helyzetét eredendően jellemző függőségen, a kortárs csoportok tagjai közötti viszonyban nagyfokú kiegyenlítettségre van szükség. A kortárs csoportok gyakran életünk végéig fontosak maradnak.

5.1.2. Az iskola

A formális tanterv mellett létezik egy néhány szociológus által rejtett tantervnek nevezett normarendszer is, ami szabályozza a tanulási folyamatot. A gyerekeknek meg kell tanulniuk csöndben maradni, pontosan elvégezni a feladataikat, betartani az iskola fegyelmi előírásait. Elvárják tőlük, hogy elfogadják a tanárok tekintélyét, és ennek megfelelően viszonyuljanak hozzájuk. Ezek a normák pedig a későbbiekben kihatnak a munkával kapcsolatos tapasztalataikra is.

A tömegoktatás a modern társadalmakban összekapcsolódik az esélyegyenlőség eszményével – amely szerint az emberek képességeiknek és tehetségüknek megfelelő társadalmi pozícióban kerülnek. A gyakorlatban azonban az oktatás sok esetben inkább megerősíti a létező egyenlőtlenségeket, semmint megszüntetné azokat.

5.1.3. A tömegkommunikációs eszközök

Felmérések szerint, ha egy hírt eltérően közöl a televízió, illetve az írott sajtó, akkor több mint kétszer annyi ember fogadja el inkább a televíziós változatot, mint amennyi az újságokét.

Rengeteg vizsgálatot végeztek már el arra vonatkozóan, hogy bizonyos tévéműsorok vagy műsortípusok milyen hatással vannak a gyermekek és a felnőttek viselkedésére. Ma sincs egyetértés abban, hogy az erőszak ábrázolása mennyiben vált ki agresszív viselkedést a gyerekek között.

A fentiekén túl annyi szocializációs közeg létezik, ahány csoportban vagy társadalmi helyzetben az egyes emberek életük egy számottevő részét eltöltik.

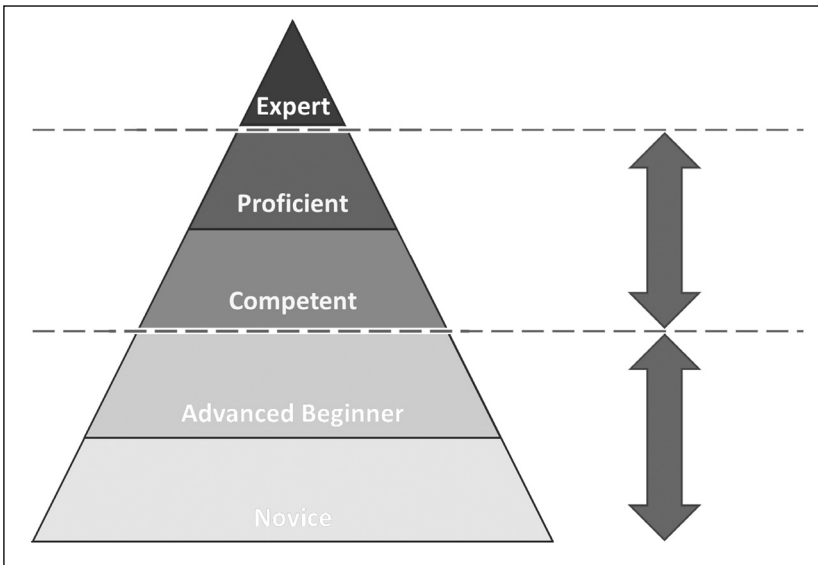
A munkakörnyezet gyakran szokatlan követelményeket állít az ember elé, akinek esetleg még a gondolkodásmódján és viselkedésén is alapvetően változtatnia kell. (GIDDENS, 2002. 103–104.)

5.2. A pályaszocializáció

A pályaaorientáció, és a pályafejlődés nagyon fontos része életünknek, így a szocializációnknak is.

A pályaszocializáció a szocializáció azon része, amelynek során azokat a viselkedési módokat, technikákat, értékeket, szerepeket, viszonyulási módokat sajátítjuk el, amelyekre az adott pálya gyakorlása során szükségünk van. (HATVANI – BUDAHÁZY – MESTER – HÉJJA-NAGY, É.N.)

Szabó István négy fő szakaszra osztotta a szakmai szocializációt. Az első szakaszt a pályaaorientációval a második szakaszt a szakmai képzéssel azonosította. Az első szakaszban alakul ki az elköteleződés, az adott pálya iránt. A szakmai képzés során a megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása történik. A szakmai képzés végére – ideális esetben – az egyén eljut a potenciális pályaaérettség szintjére, ami azt jelenti, hogy képessé válik a tanult szakmában helyt állni. A harmadik, a pályakezdés szakasza. Ebben a szakaszban kiderül, tényleg felkészült-e az adott pálya vitelére

3. ábra: A Dreyfus-modell

a fiatal, tényleg neki való-e az, amit választott. Ha a pályakezdőt sikerek érik, akkor várhatjuk, hogy kialakul benne a hivatásérzet, a vágy a pályán maradáshoz. A negyedik a pályavitel szakasza. Ebben a szakaszban már nem kezdő az ember, tisztában van az adott pálya előnyös és hátrányos oldalaival. (HATVANI – BUDAHÁZY-MESTER – HÉJJA-NAGY, É.N.)

Ezek a szakaszok kétségtelenül érvényesek, Szabó azonban nem veszi figyelembe, a későbbi változás – változtatás lehetőségét a pályafejlődés során. Hiszen lehetséges, hogy valaki a későbbiek során, akár egy sikeres pálya után is kénytelen változtatni, akár a személyisége, az érdeklődése, akár a külső körülmények változása miatt. Daheim mutatott rá, hogy a pályaszocializáció különböző szakaszaiban más-más személyek befolyása a legjelentősebb. A folyamat elején a család, a szülők szerepe a leglényegesebb, később a tanárok és a kortársak befolyásoló hatása is egyre erősebb lesz, míg a pályakezdés és a pályavitel során a szakmai és munkacsoportok, kollégák és felettesek szocializációs hatása válik a legerősebbé. (HATVANI – BUDAHÁZY-MESTER – HÉJJA-NAGY, É.N.)

5.3. Gyakorlatok – Mi szeretnél lenni?

Mostanra átgondoltad, hogy mit szeretsz csinálni, megismerted a legfontosabb személyiségjegyeidet, és a legerősebb képességeidet. Mindezek fényében kell meghoznod a döntést, hogy mivel szeretnél a jövőben foglalkozni, és hogy milyen úton érheted el az álommunkát!

Foglalkozások, amik érdekelnek

1.
2.
3.
4.

Leszűkítetted a kört. A következő kérdéseket gondold át, mielőtt választanál a Neked tetsző foglalkozások közül! (GÖNCZI, 2008. 93.)

1. Milyen munkalehetőségek vannak ebben a foglalkozásban jelenleg?

.....

2. Közel van-e ez a lakhelyemhez?

.....

3. A munka teljes- vagy részmunkaidős, egész éves vagy szezonális?

.....

.....

4. Milyenek a munkahelyi körülmények?

.....

.....

.....

5. Kell-e a munkához fizikai erő?

.....

6. Kell-e a munka során emberekkel dolgozni? (pl. beszélni a vevőkkel, stb.)

.....

7. Kell-e a munkához saját eszköz, saját jármű?

.....

8. Megvan-e a fejlődés/előrelépés lehetősége?

.....

9. Mennyi a kezdő fizetés?

.....

.....

10. Mennyi az elérhető legmagasabb fizetés?

.....

11. Melyek a szokásos juttatások?

.....

12. Örömmel fogom csinálni?

.....

13. Lesz hatása a munkámnak a családi életemre?

.....

14. Tudom majd kezelni a stresszt?

.....

15. Marad-e időm a hobbijaimra?

.....

Ha őszintén választ adtál a fenti kérdésekre, a kör szűkült. Gondold át, hogy hol tartasz most? Válaszolj az alábbi kérdésekre! (GÖNCZI, 2008. 102.)

1. Eleget teszel az iskolázottsági követelményeknek a választott foglalkozásban?

Ha igen, menj tovább!

2. Eleget teszel a képzési követelményeknek?

Ha igen, menj tovább!

3. Eleget teszel a speciális követelményeknek?

Ha igen, menj tovább!

4. Eleget teszel a speciális munkakövetelményeknek?

Ha igen, készen állsz egy jó állás felkutatására!

MUNKATERVEM			
	Feladat	Megvalósulás tervezett dátuma	Megvalósulás dátuma
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Akkor se keseredj el, ha még nem állsz készen. Egy Munkaterv nagy segítséget jelenthet a céljaink eléréséhez! Ne sajnáld az időt és az energiát, biztosan meg fog térülni!

6. FOGALOMTÁR

AC – Assessment Center

Értékelő központok, eljárások összefoglaló neve, amelyekkel a leendő munkakör betöltéséhez szükséges képességeket mérik fel. Itt vizsgálnak mindent, ami az interjú keretei között nem derülhet ki. Egyszerre több jelentkezőt, pályázót, szerepjátékok, és esettanulmányok során ítélik meg egy funkcionális vezetőkből és személyzeti munkatársakból álló megfigyelőcsoport.

A szerepjátékok és esettanulmányok jellemzik a jövőben betöltendő feladatot, munkakört, imitálják a munkahelyi hangulatot, légkört. Az értékelő központ időtartama a betöltendő pozíciók mennyiségétől függ. A felvenni kívánt személyek számának növekedésével arányosan nő az egyes fordulóban részt vevő jelöltek száma, ezzel együtt a feladatokra fordított idő.

A szeminárium a szűrési folyamat leglátványosabb része, amit hosszas előkészítés alapoz meg, és személyre szóló visszajelzések követik. A módszer ötvözi a pszichológiai tesztek felvételét, csoportos, páros és egyéni prezentációs feladatokat. A jelölteket csoportos és páros helyzetgyakorlatok során több élethelyzetben figyeljük meg, amelynek előnye, hogy minden jelölt teljesítményét össze tudjuk hasonlítani a többiekével, valamint, hogy az értékelők mindegyike találkozik minden pályázóval, így a cégvezetés tagjai közvetlenül ítélik meg a jelöltek alkalmasságát, illetve eldöntik, hogy beillik-e a jelölt a szervezetbe vagy az adott funkcionális területen dolgozó csapatba.

Alapbér

Az adott munkakörben szokásos munkakörülmények és munkafeltételek mellett átlagos munkaintenzitással végzett munka díjazása. Fizikai dolgozóknál általában órabérben, nem fizikai foglalkozásúaknál havi bérben határozzák meg.

Állásbörze

Olyan rendezvény, amelyen különböző profilú cégek képviselői a szervezők által felállított standokon jelennek meg, ahol az érdeklődő hallgatók információkat kaphatnak a cég tevékenységéről, aktuális állásajánlatairól és az ezzel kapcsolatos elvárásairól. Lehet egy vagy több napos, és tavasztól ősziig szinte folyamatosan követik egymást a különböző egyetemeken, főiskolákon. A cégképviselőkkel való beszélgetéseket felfoghatjuk egy kötetlen felvételi elbeszélgetésnek is, így mindenképpen érdemes készülni az állásbörzére önéletrajzzal is.

Amerikai típusú önéletrajz

Az önéletrajzok egyik fajtája. Napjainkban igen kedvelt, elfogadott. Egymástól jól elkülönített fejezeteket tartalmaz, frappánsan megfogalmazott karriercéllal indít. Az egyes évszámok jól elkülönülnek, azonnal információt kap az olvasó az elvégzett tanulmányokról, betöltött pozíciókról és a hozzá kapcsolódó feladatokról. Külön fejezetben jelennek meg a készségek, képességek, illetve az érdeklődési kör. Kronologikus, időben visszafelé halad.

Bérindexelés

A fogyasztói árak növekedését automatikusan követő béremelkedés.

Coaching

Teljesítményt növelő tréning, melynek során a vezető folyamatosan együttműködik a beosztottal a teljesítmény növelése és a készségek-képességek fejlesztése érdekében.

Kompetitív/Competitive

Versenyképes.

Fejvadászat/Headhunting

Vezetői pozíciók betöltésére jelöltek felkutatása, kiválasztása. A folyamat nem álláshirdetés feladásán, hanem személyes megkeresésen keresztül történik. Így ajánlják fel az – általában éppen alkalmazásban lévő jelölnek – az adott álláslehetőséget.

Grafológia

Akad olyan megbízó, aki a pszichológiai tesztek elvégzését kiegészítendő, kéri a jelölt kézírásának grafológiai vizsgálatát. Ezen értékelést minden esetben grafológus szakemberrel kell elvégeztetni. Fontos megjegyezni, hogy grafológiai személyiségkép elemzésekor a vizsgált személyről mindig legalább két írásmintát kell beszerezni, ezek egyike az elemzést végző személy jelenlétében kell, hogy készüljön.

Hagyományos önéletrajz

Összefüggő fogalmazás formájában íródott, a szülők adatait is tartalmazó irat. Az életpálya egymástól elváló történéseit az elkülönülő bekezdések jelölik. Ma már kevésbé népszerű, és kevés esetben elfogadott. Ha ilyen önéletrajzot kérnek tőlünk kézzel írva, nagy valószínűséggel grafológiai elemzést készíttetnek rajta.

Interjú

Az első személyes találkozásra a munkaadó és a munkára jelentkező között általában az interjú alkalmával kerül sor. A beszélgetés hivatott eldönteni, érdemes-e egy esetleges második forduló alkalmával újból összeülni. A beszélgetésnek akár strukturált, akár strukturálatlan, kötetlen formában zajlik le, végső célja, hogy mindkét fél még egyszer mindent átgondoljon: a jelölt azt, hogy valóban érdekl-e a szóban forgó ajánlat, a munkaadó vagy képviselője azt, vajon megfelelhet-e beszélgető partnere a cég által felállított követelményszintnek. A súlyponti témák az életút, előélet, képzettség, nyelvismeret és az egyéb készségek feltárása, a cél pedig: megtudni, mire alkalmas a jelölt és mire nem.

Juttatás

A javadalmazás azon eleme, melyet a munkáltató a béren és az esetleges nyereségrészesedésen kívül nyújt a dolgozóknak.

Képesség

Az alkalmazottól elvárt szellemi vagy fizikai tevékenység elvégzéséhez szükséges fiziológiai és pszichikai feltételek.

Készség

Munkavégzéskor megfigyelhető, alkalmazott ismeretek összessége.

Kísérőlevél

A kísérőlevél nem pusztán formalitás, nem csak udvarias szokás. A feladata: felkelteni a címzett figyelmét. A kísérőlevél hivatott elérni, hogy a címzett figyelmesen olvassa el az önéletrajzt.

Kiválasztás

Az a folyamat, melynek során a szervezetek eldöntik, hogy kit alkalmaznak a jelentkezők közül. A jelölt képességeinek felmérése, jövőbeli alkalmasságának előrebecslése. Előre meg kell határozni, mely szakmai és személyi jellemzők teszik a jelöltet alkalmassá a feladat követelményrendszerének legjobb teljesítésére, és melyek azok a módszerek, amikkel a teljesítés mértéke megállapítható.

Kiválasztási folyamat

Az alkalmasság megítélésére szakszerűen kidolgozott, a nemzetközi normáknak megfelelően standardizált módszerek tömege, az alkalmassági tesztekkel kezdve a strukturált interjúkig.

Kronologikus önéletrajz

Formáját tekintve az „amerikai” típushoz áll közel. Megkülönböztető jellemzője, hogy az iskolai végzettség, a szakmai tapasztalat évszámokhoz kapcsolódva kerül felsorolásra.

Munkaerő-kölcsönzés

Lényege, hogy az így igényelt szakember nem kerül a cég állományába, ezzel megkíméli a céget a ki- és beléptetéstől, felmondás

esetén a végkielégítéstől, bérszámfejtéstől és egyéb munkaügyi problémáktól. További előnye még, hogy a cég által meghatározott feladatra, bármennyi időre és létszámra kérhető a szolgáltatás. Leginkább a gyorsabban pótolható munkaköröknél hatékony, mint például adminisztrátor, titkárnő, könyvelő, pénzügyi munkatárs, fordító-tolmács stb.

Munkaköri leírás

A munkaköri leírás a munkaszerződés melléklete. Meghatározza a munkavállaló teendőit, a „szomszédos” munkakörök kapcsolódási pontjait, illetve a teljesítményértékelési rendszer alapjait, s általában a következő pontokat kell tartalmaznia:

- a munkakör megnevezése,
- a munkaköri leírás elkészültének dátuma,
- az összeállító és a jóváhagyó neve és aláírása,
- a munkavállaló aláírása.

Emellett leírja a hierarchikus viszonyokat, meghatározza a munkakör betöltésének feltételeit, felsorolja a további szükséges képzéseket. Egy munkaköri leírás csak egy munkakörre vonatkozhat, függetlenül attól, hogy hány ember végez hasonló feladatot. Gyakori hiba, hogy ezt az okmányt nem újítják fel az idő múlásával, a változásoknak megfelelően, vagy eleve túlzottan általánosak a megfogalmazásai.

Networking

Kapcsolatépítés. Rendkívül fontos folyamat az álláskeresésben. Az álláshirdetések kb. 80%-át nem hirdetik meg a cégek olyan forrásban, amihez könnyen hozzá lehetne férni, ezért érdemes összeírni azokat a kapcsolatokat, amelyeken keresztül hozzájuthatunk ezekhez az információkhoz.

Önéletrajz

Az önéletrajz célja: bemutatkozni a leendő munkaadónak, az adott személy legfontosabb aspektusaira irányítani az interjúzó figyelmét, s ez a legfontosabb dokumentum, ami az interjú után a munkaadót emlékezteti a személyt leginkább jellemző adatokra.

Pszichológiai tesztek

A tesztek az ember képességeinek, tudásának vagy személyiségének vizsgálatára alkalmas mérőeszközök. Kiegészítik az interjú során észlelteket, segítségükkel eldönthetők a bizonytalan helyzetek. A tesztfelvételt és kiértékelést követően készülnek el az összefoglaló megállapítások, javaslatok a jelöltről, elősegítendő a végső döntést. A jelölt felé nagyon fontos teendő az eredmények visszajelzése, s ha szükséges, a jövőre nézve fontos következtetések megfogalmazása, azért mert ez támpont lehet a pálya további alakítására. A tesztelés az alkalmassági vizsgálatok során sem lehet kizárólagos módszer. Ki kell egészíteni személyes beszélgetéssel, kérdőívvel, a jelölt előéletének vizsgálatával.

Szakmai gyakorlat

A szakmai gyakorlatok alkalmával a diákok a nyári szünidei hónapokat, vagy a kötelezően előírt féléves gyakorlati időt töltik el bizonyos cégeknél. Ezen idő alatt betekintenek egy osztály, részleg tevékenységébe, esetleg kisebb feladatokat önállóan látnak el.

Tanácsadó cég

Legtöbbször (egy adott cég megbízásából) hirdetéseket adnak fel, amelyben közlik az adott munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket, amelyeket a megbízó cég határoz meg.

Toborzás

Ha egy cég valamelyik részlegében felmerül igény munkatárs-pótlásra, vagy új munkakör kialakítására merül fel igény, akkor vagy az adott tevékenységet irányító vezető oldja meg azt, vagy pedig jelzi igényét a személykiválasztásért felelős kollégájának. Együttesen felállítják a munka sikeres betöltéséhez szükséges követelményprofil, majd meghatározzák a toborzás forrásait, amivel elkezdődik a kiválasztás folyamata.

Virtuális vállalat

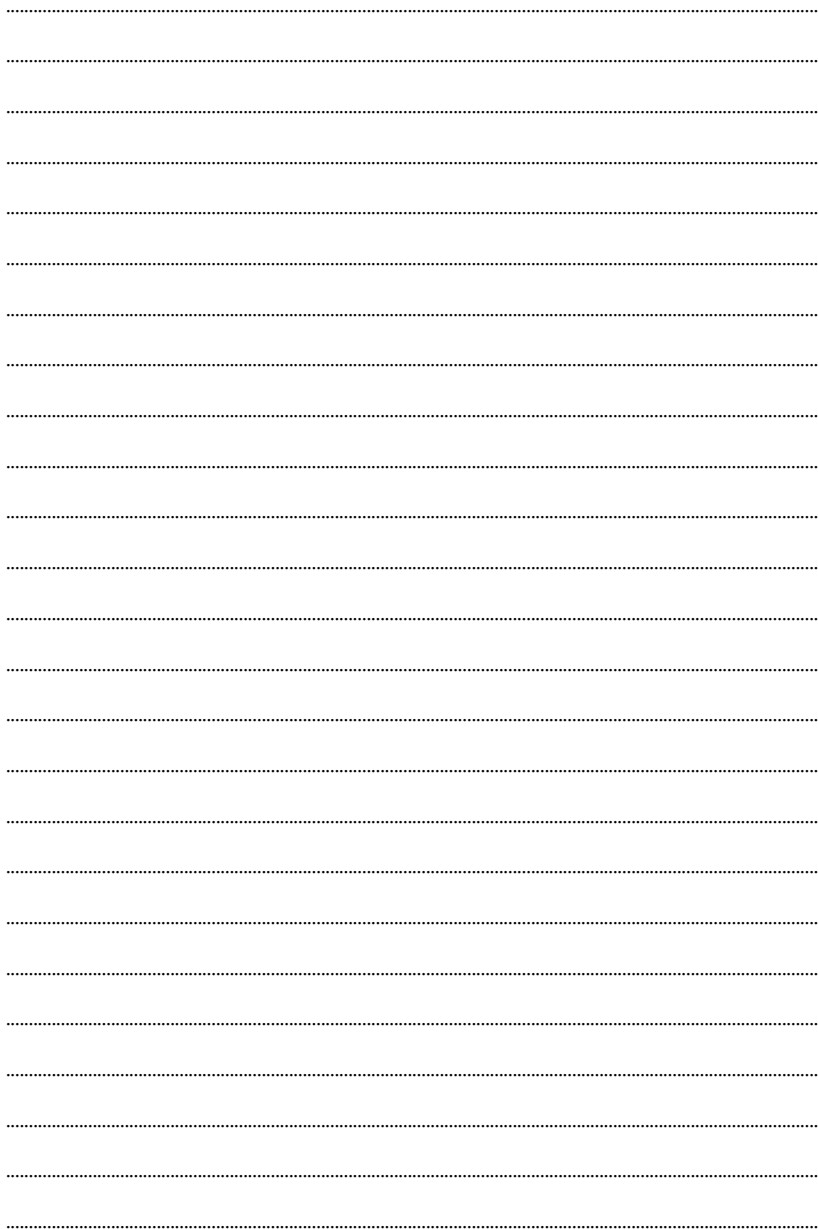
Irodák és termelőüzemek nélkül működnek. Dolgozóik otthon végzik munkájukat, telefonon és számítógépen tartják a kapcsolatot egymással.

7. IRODALOMJEGYZÉK

- Atkinson, R. L. – Atkinson, R. C. – Smith, E. E. – Bem, D. J. – Nolen-Hoeksema, Susan: Pszichológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2002
- Barrett, J. – Williams, G.: Teszteld önmagadat! Glória Kiadó, Budapest, 1990
- Dara Péter: Élet az iskola befejezése után. In: Henczi Lajos (szerk.): Munkaerő-piaci ismeretek. AIFSZ Kollégium Egyesület, Budapest, 2008. 71–103.
- Giddens, Anthony: Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2002
- Gönczi Károly: Életpályaépítés. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2008
- Hatvany Andrea – Budaházy-Mester Dolli – Héjja-Nagy Katalin: Tanári személyiségfejlesztés és attitűdformálás
<http://www.ektf.hu/hefoppalyazat/tanszemfejl/index.html>
- Henczi Lajos (a): Karriercélok és karriertervezés. In: Henczi Lajos (szerk.): Munkaerő-piaci ismeretek. AIFSZ Kollégium Egyesület, Budapest, 2008. 9–35.
- Henczi Lajos (b): A szakképzettség és a kompetenciák viszonya. In: Henczi Lajos (szerk.): Munkaerő-piaci ismeretek. AIFSZ Kollégium Egyesület, Budapest, 2008. 39–67.
- Pintér Zsolt: Az álláskeresés enciklopédiája. Horton Books, Budapest, 2004

Jegyzetek

A series of horizontal dotted lines for taking notes.

Felelős kiadó:
Szabó Ferenc
Nyomta:
Generál Nyomda Kft.
6728 Szeged, Kollégiumi út 11/H
Fax: +36 62 445 003
E-mail: info@generalnyomda.hu
Felelős vezető:
Hunya Ágnes ügyvezető
Megjelent 200 példányban